Paper / Subject Code: 35801 / Conflict of Laws. Fifth year
04/05/2026
Sem-X
Regular

Time: 2 Hours **Marks: 60**

Q.1) Answer any six questions in one or two sentences: [Marks 12]

a) What do you mean by *lex loci contractus* ?
b) What do you mean by Formal Validity of contract ?
c) What do you mean by *lex loci delicti* ?
d) What do you mean by foreign law in the context of Conflict of Laws ?
e) Why foreign revenue laws are not applicable by the Court of Forum ?
f) In which case the English Court laid down the rule of Double Actionability ?
g) What is the theory of Local Rights in Conflict of Laws ?
h) Which Indian Act provides that 'a person can have only one domicile for the purpose of succession to movable property ?
i) What do you mean by reciprocating territory under the Code of Civil Procedure, 1908 ?
j) Under which Indian Act a person can adopt a child irrespective of their religion ?

Q.2) Write short notes on any two: [Marks 12]

a) Proper law of Contract
b) Legitimacy under Indian Law
c) Domicile of lunatics in India
d) The theory of Single *Renvoi*

Q.3) Answer any two of the following [Marks 12]

a) An Englishwoman died domiciled in Italy, leaving a will of movable property in England and Italy and immovable property in Italy. The will was partly invalid by Italian law. But the English judge applied the English law for both forms of property.
   i) What is the name of this case ?
   ii) On what basis the English law was applied ?

b) A domiciled Frenchman, aged 19, married a domiciled Englishwoman without obtaining the consent of his father as required under the French law. The husband having returned to France, obtained a decree of Nullity in a French Court. The wife subsequently went through a ceremony of marriage in England with a domiciled Englishman. The Englishman subsequently filed an action for nullity of their marriage on the ground that the Englishwoman was still validly married. The Court allowed the application for nullity.
   i) What is the name of the case ?
   ii) On what basis the Englishman's marriage was nullified ?

X976YA825C6X976YA825C6X976YA825C6X976YA825C6

c) The plaintiff and the defendant both residents of England were posted in Malta as members of British forces. In Malta, the plaintiff was seriously injured by the defendant in a motor accident. Under the law of Malta, the plaintiff could only recover special damages. However, by English law, the plaintiff could claim general damages for pain, loss and suffering.

   i) What is the name of this case ?

   ii) Which law was applied by the English court to decide the claim ? Give reasons.

d) A person having his domicile of origin in England, established his domicile of choice first in Java and then in Belgium. During the Second World War he came to England, where he made will and died. The question before the English Court was whether he died domiciled in England ?

   i) What is the name of this case ?

   ii) What was decided by the English Court with respect to his domicile ? Give reasons.

Q.4) Answer any two in detail [Marks 24]

a) What do you mean by Conflict of Laws? When does Conflict of Laws apply? Discuss the differences between Conflict of Laws and Public International Law.

b) What is the procedure for enforcing foreign arbitral awards in India?

c) 'No person shall be without Domicile' explain this statement in the light of meaning and fundamental principles of Domicile. How Domicile is different from nationality?

d) What do you mean by Formal and Essential validity of marriage? Discuss with case laws.

****

X976YA825C6X976YA825C6X976YA825C6X976YA825C6

वेळ :२ तास गुण: ६०

प्र.१) एक ते दोन वाक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही सहा) १२ गुण

अ) लेक्स लोकी काँट्रॅक्टस म्हणजे काय ?

ब) कराराची औपचारिक वैधता म्हणजे काय ?

क) लेक्स लोकी डेलिक्ट म्हणजे काय ?

ड) विधीविरोध कायद्याच्या अनुषंगाने विदेशी कायदा म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.

इ) न्यायालये विदेशी महसूल कायदे का लागू करत नाहीत ?

फ) कोणत्या इंग्लिश निवाड्यामध्ये इंग्लिश न्यायालयाने डबल ऍक्शनेबिलिटी नियमाची मुहूर्तमेढ रोवली ?

ग) विधीविरोध कायद्यामध्ये स्थानिक हक्कांचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

ह) भारतातील कोणत्या कायद्यानुसार जंगम मालमत्तेच्या उत्तराधिकारासंदर्भात व्यक्ती केवळ एकच अधिवास धारण करू शकते ?

ई) भारतीय दिवाणी प्रक्रिया संहितेनुसार प्रतियोगी राज्यक्षेत्र म्हणजे काय ?

ज) भारतातील कोणत्या कायदयानुसार कोणत्याही धर्माची व्यक्ती मूल दत्तक घेऊ शकते ?

प्र. २) टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) १२ गुण

अ) कराराचा उचित कायदा.

ब) भारतीय कायद्याखालील औरस दर्जा

क) भारतीय कायद्याखालील वेड्या व्यक्तींचा अधिवास

ड) एकेरी रेन्व्हॉयचा सिद्धांत

प्र.३) कोणतेही दोन सोडवा १२ गुण

अ) एका इंग्लिश स्त्रीचा इटलीमध्ये अधिवास असताना मृत्यू झाला. तिने इंग्लंड आणि इटलीतील जंगम मालमत्तेबाबत तसेच इटलीतील स्थावर मालमत्तेबाबत मृत्युपत्र केले होते. इटालियन कायद्यानुसार त्या मृत्यूपत्राचा काही भाग अवैध होता. तरीही इंग्लिश न्यायाधीशाने दोन्ही प्रकारच्या मालमत्तेसाठी इंग्लिश कायदा लागू केला.

१) या निवाड्याचे नाव काय आहे?

२) इंग्लिश कायदा कोणत्या आधारावर लागू करण्यात आला?

ब) एका फ्रेंच अधिवासित व्यक्तीने, वय १९ वर्षे असताना, फ्रेंच कायद्यानुसार आवश्यक असलेली वडिलांची संमती न घेता एका इंग्लिश अधिवासित स्त्रीशी इंग्लंडमध्ये विवाह केला. त्या पतीने फ्रान्समध्ये परत गेल्यानंतर फ्रेंच न्यायालयात विवाह रद्दबातल करून घेतला . त्यानंतर पत्नीने इंग्लंडमध्ये एका इंग्लिश अधिवासित पुरुषाशी पुन्हा विवाह केला. नंतर त्या इंग्लिश पुरुषाने इंग्लिश स्त्रीचा पहिला विवाह अद्याप वैध आहे, असा दावा करून विवाह रद्द करण्यासाठी खटला दाखल केला. न्यायालयाने हा अर्ज मान्य करून त्या इंग्लिश पुरुषाचा विवाह रद्दबातल ठरविला.

१) या निवाड्याचे नाव काय आहे?

२) इंग्लिश पुरुषाचा विवाह कोणत्या आधारावर रद्दबातल करण्यात आला?

X976YA825C6X976YA825C6X976YA825C6X976YA825C6

क) फिर्यादी आणि प्रतिवादी हे दोघेही इंग्लंडचे रहिवासी होते आणि ते ब्रिटिश सैन्याचे सदस्य म्हणून माल्टा येथे तैनात होते. माल्टा येथे प्रतिवादीच्या निष्काळजीपणामुळे फिर्यादी मोटार अपघातात गंभीर जखमी झाला. माल्टा कायद्यानुसार फिर्यादीला केवळ विशेष नुकसानभरपाई मिळू शकत होती. मात्र इंग्लिश कायद्यानुसार, फिर्यादीला वेदना, नुकसान आणि त्रास यासाठी सामान्य नुकसानभरपाई मिळू शकत होती जी माल्टा कायद्यांअंतर्गत मिळणाऱ्या नुकसानभरपाईपेक्षा जास्त होती.

१) या निवाड्याचे नाव काय आहे?

२) फिर्यादीच्या दाव्याचा निर्णय देण्यासाठी इंग्लिश न्यायालयाने कोणता कायदा लागू केला? कारणांसह सांगा.

ड) एका व्यक्तीचा मूळ अधिवास इंग्लंडमध्ये होता. त्याने प्रथम जावा येथे आणि नंतर बेल्जियममध्ये नवा अधिवास केला. दुसऱ्या महायुद्धादरम्यान तो इंग्लंडला आला, जिथे त्याने मृत्युपत्र केले आणि त्याच ठिकाणी त्याचा मृत्यू झाला. इंग्लिश न्यायालयासमोर प्रश्न असा होता की त्याचा मृत्यूच्या वेळी अधिवास इंग्लंडमध्ये होता का?

१) या निवाड्याचे नाव काय आहे?

२) त्याच्या अधिवासाबाबत इंग्लिश न्यायालयाने काय निर्णय दिला? कारणांसह सांगा.

प्र.४) सविस्तर उत्तरे द्या (कोणतेही दोन) २४ गुण

अ) विधीविरोध कायदा म्हणजे काय ? विधीविरोध कायदा कधी लागू होतो ? विधीविरोध कायदा आणि आंतरराष्ट्रीय कायद्यामध्ये काय फरक आहे ?

ब) भारतामध्ये परदेशी लवादाच्या निर्णयाची अंमलबजावणी कशी केली जाते ?

क) 'कोणतीही व्यक्ती अधिवासाशिवाय असणार नाही.' हे विधान स्पष्ट करा. अधिवासाचे मूलभूत नियम कोणते ? अधिवास आणि राष्ट्रीयत्व हे कसे वेगळे आहेत आहेत ते विशद करा.

ड) विवाहाची औपचारिक वैधता आणि अनिवार्य वैधता निवाड्यांसह स्पष्ट करा.

****

X976YA825C6X976YA825C6X976YA825C6X976YA825C6